

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. IX. De modo procedendi observando in judicio criminali accusatorio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

nam subeundam) nisi postmodum se er-
râsse deprehendat, si falsò putando reum
esse criminis alterum, qui tamen non
est; ita tamen, ut si semel ab accusando
desistit, non audiatur amplius, si de eo-
dem crimine reum accusare postmodum
velit. *c. Licet. 14. h. 1.*

§. VII.

*De personis, quæ criminaliter ac-
cusari possint, vel non possint.*

Generaliter loquendo, omnes delin-
quentes, de criminibus quibuscun-
que accusari possunt, tam liberi, quàm
servi, sine sexûs differentia, tam pube-
res, quàm impuberes, modò usum ra-
tionis habeant ad delinquendum, nisi
vel ratione absentia, vel ratione supre-
mæ dignitatis, vel saltem ad tempus ac-
cusari prohibeantur (bono publico ge-
neraliter illam exigente) ita tamen,
ut accusatus de aliquo crimine, & post-
modum absolutus, non possit de eodem
hoc crimine iterum accusari. *c. De his
6. h. 1.* ne semper in periculo versetur suæ
innocentiæ impugnandæ accusatus, &
absolutus, nisi tantùm ab observatione
iudicii absolutus fuisset, propter inepti-
tudinem libelli, aut illegitimum accusa-
torem, quo in casu alius accusator ad-
mittitur; prout etiam admittitur alius
accusator de eodem crimine, si probave-
rit primum cum accusato collusisse, &
sic absolutionem obtentam fuisse; aut si
suam, suorumque injuriam prosequatur
secundus accusator, & probet, saltem
per juramentum primam accusationem
se ignorasse; vel si criminaliter ad vin-
dictam publicam agat secundus accusa-
tor, cum primus tantùm civiliter ad

proprium interesse egerit, &c. plures ca-
sus videri possunt apud Auctorem h. §.

§. VIII.

*An in causis & judiciis criminali-
bus Procurator admitti possit, ac
debeat?*

Regulariter non admittitur Procura-
tor, si criminaliter agatur, ad accu-
sandum (quamvis enim pœna talionis
in accusatore deficiente hodie non sit in
usu, puniti tamen potest juxta arbitrium
iudicis, accusator calumnians aut defi-
ciens) imò nec ad defendendum ad-
mittitur. *can. 2. can. 5. q. 3. & c. Veniens
15. junctâ Glossâ V. criminalib. 1.* si aga-
tur ad pœnam capitalem vel aliam cor-
poralem, quam reus, si de crimine con-
demnetur, subire debet, ne iudicium
tale reddatur elusorium. Ad excusandam
tamen principalis absentiam, & dilato-
rias exceptiones opponendas, quæ ante
litis contestationem proponuntur, ad-
mitti potest, ut ex *c. c. Veniens* colligitur.
Prout etiam admitti potest in causis cri-
minalibus, in quibus non infligenda ve-
nit pœna corporalis, sed pecuniaria, re-
legationis, incarcerationis, aut alia similis;
vel si ob impossibilitatem facti, aut juris
impedimentum, reus principalis per se
comparere coram Iudice non potest.
Videantur alii casus apud Auctorem h. §.

§. IX.

*De modo procedendi observando
in iudicio criminali accusatorio.*

Si utraque pars tam accusator, quàm
reus, sit præsens in iudicio, eodem
modo proceditur in causa criminali,
quomodo in Civili, nisi quòd in libellis

accusatoris, non sit necessaria conclusio ad certam pœnam, ut alibi dictum, & evidentiores requirantur probationes in criminalibus, ac major reo concedatur defendendi suam causam libertas, etiam si appareat, eam injustam esse, etiam postquam in causa conclusum est. Quomodo autem contra reos contumaciter absentes in causis criminalibus procedatur, de jure Canonico, ab ea potissimum distinctione dependet, utrum lis contestata fuerit, vel utrum non fuerit; si contestata jam fuit, potest communiter contra reum contumaciter absentem, si de delicto liquet, ad sententiam condemnatoriam procedi, si sententia in absentem executioni mandari possit, prout est sententia privationis, depositionis, suspensionis ab officio, &c. Si verò lis contestata non fuit, vel non liquet de delicto, nec ad testium receptionem, nec ad sententiã condemnatoriam procedi potest, ne pars inaudita condemnatur, sed per excommunicationis censuram ad comparandum cogi potest; & si intra annum non comparuerit, pro convicto habebitur.

§. X.

De effectibus accusationis, & pœnis Reo imponendis.

Prin cipalis effectus est accusationis, ut reo legitime convicto vel ordinaria pœna, & certa, à jure statuta, vel alia condigna, arbitraria, & extraordinaria, per judicis sententiam condemnatoriam infligatur, prout variae pœnæ hoc etiam titulo pro variis delictis feruntur; ubi in *c. Omnipotens 4. h. t.* etiam ille effectus pœnalis accusationi refertur, quòd ac-

cusatus, vel denunciatus, ad honores seu dignitates promovetur non potest, si deinde sint illæ Ecclesiasticæ, in sæculares (cùm ex tali accusatione, vel denuntiatione, saltem existimatio de hominis sit gravata) nisi per ipsum non steterit, quominus per annum casu de cisa fuerit, hoc enim in casu postquam promovetur potest.

§. XI.

Qualiter accusatore non probato, vel non comparente, reo negante de crimine in absentia sit perquisitio Canonica?

Vide de hoc *c. Accusatus 27. h. t.* & quæ infra tit. 3. 4. de perquisitio Canonica dicentur.

§. XII.

Quibus modis tollatur & extinguitur accusatio criminalis?

Tollitur primò per persequutionem post elapsum tempus viginti annorum, à die commissi criminis, quo tempore regulariter & ordinatè persequitur omnis accusatio criminalis, si delictum semel patratum, totum persequitur, & non habeat continuationem, uti habet crimen hæreticæ, postulatæ, matrimonii contra SS. Canones contracti, &c. quibus in casibus per scriptio locum non habet, nisi à tempore cessantis criminis.

Secundò extinguitur accusatio criminalis per mortem accusatoris ante litem sententiam, ita ut heredes eam persequi non possint, sed iudex tantum ex officio.